
Minaraad

Jaarprogramma 2023

Jaarprogramma van de Minaraad voor 2023, in uitvoering van artikel III.105., van het Bestuursdecreet van 17 december 2018

Datum van goedkeuring	25/01/2023
Volgnummer	2023 002
Coördinator + e-mailadres	Jan Verheeke, jan.verheeke@minaraad.be
Co-auteur + e-mailadres	Stefanie Corens, stefanie.corens@minaraad.be Griet Blomme, griet.blomme@minaraad.be Francis Noyen, francis.noyen@minaraad.be Kathleen Quick, kathleen.quick@minaraad.be Wim Van Gils, wim.van.gils@minaraad.be

Inhoudstafel

Inhoudstafel.....	2
Procesbeschrijving	3
Jaarprogramma van de Minaraad voor 2023.....	4
1. Stand van zaken meerjarenprogramma 2020-2024.....	4
2. Werkwijze in 2023.....	6
2.1. Behouden basisspelregels.....	6
2.2. Tabelmatige weergave werk- en beslissingsprocessen.....	7
2.3. Kwaliteitsbewaking.....	8
2.4. Organisatie van de vergaderprocessen	8
3. Te verwachten adviesvragen in 2023.....	9
3.1. Algemeen	9
3.2. Adviesvragen werkveld Klimaat en Energie.....	9
3.3. Adviesvragen werkveld Materialen en Circulaire Economie	10
3.4. Adviesvragen werkveld Water- en Ruimtelijk beleid	10
3.5. Adviesvragen werkveld Hinder- en Luchtbeleid.....	11
3.6. Adviesvragen werkveld Biodiversiteit en Ecosystemen.....	12
3.7. Adviesvragen werkveld Regelgeving en <i>Governance</i>	12
4. Beslissingen inzake eigen initiatieven voor 2023.....	14
4.1. Algemeen	14
4.2. Initiatieven 2023 Werkveld Klimaat en Energie.....	14
4.3. Initiatieven 2023 Werkveld Materialen en Circulair	15
4.4. Initiatieven 2023 Werkveld Water- en Ruimtelijk beleid	15
4.5. Initiatieven 2023 Werkveld Hinder- en Luchtbeleid.....	15
4.6. Initiatieven 2023 Werkveld Biodiversiteit en Ecosystemen	15
4.7. Initiatieven 2023 Werkveld Regelgeving en <i>Governance</i>	16
Bibliografie	17

Procesbeschrijving

Initiatiefnemer:	Dagelijks Bestuur, 15 december 2022
Rechtsgrond:	Bestuursdecreet, art. III.105
Projectdoel en streefdatum:	Vaststelling jaarprogramma tegen 25 januari 2023
Samenwerking:	Overleg met delegatie van het Departement Omgeving op 4 januari 2023
Overlegcommissie:	Dagelijks Bestuur
Vergaderingen (soort + datum):	Dagelijks Bestuur, 15 december 2022, 19 januari 2023 Raadszitting, 25 januari 2023

Op grond van artikel III.105., van het Bestuursdecreet van 17 december 2018 dient de Minaraad *“zijn werkprogramma vast [te stellen] in overleg met de Vlaamse Regering”*.

Het huishoudelijk reglement van de Minaraad bepaalt dat het Dagelijks Bestuur de raadswerking strategisch aanstelt, *“onder meer via de opmaak van een meerjarig en/of jaarlijks ontwerpwerkprogramma en de organisatie van de interne voorbereidingsprocessen daartoe, evenals van het daartoe [...] te voeren overleg met de Vlaamse Regering.”*

Dit jaarprogramma is vastgesteld op 25 januari 2023, op basis van materiaal dat in de loop van december 2022 en januari 2023 werd besproken en waarover werd beslist.

Jaarprogramma van de Minaraad voor 2023

1. Stand van zaken meerjarenprogramma 2020-2024

Instrumenten groenblauwe infrastructuur (voorzien werkjaar 2020)	Dit initiatief heeft in 2020 geleid tot het bijeenbrengen van heel wat studiemateriaal en schema's, wat in 2021 een verrijkte basis verschaftte voor het advies over de stroomgebiedsbeheerplannen . Sindsdien is het thema vele malen opgenomen in diverse adviezen over waterbeleid.
Strategische planning waterbevoorrading (voorzien werkjaar 2020)	Dit initiatief heeft geleid tot een verkenning en vervolgens een uitgebreid briefadvies in de zomer van 2020. Aanvang 2022 volgde er een door de Minaraad bestelde studie door UA-onderzoeker Jan Staes, " <i>groenblauwe netwerken en strategisch plan waterbevoorrading</i> ".
Koolstofopslag via seminatuurlijke processen (voorzien werkjaar 2020)	Het initiatief " <i>koolstofopslag via (semi-)natuurlijke processen</i> " heeft aanvang 2021 geleid tot een studie en een advies .
Gebiedsgerichte aspect hernieuwbare energie (voorzien werkjaar 2020)	Dit initiatief leidde tot een uitgebreid studiedocument en een advies in de aanvang van 2021. Een en ander werd nog eens in boekvorm uitgebracht, in samenwerking met raadsorganisatie VVSG, wat leidde tot een afzonderlijke boekvoorstelling .
Evaluatie <i>outcome</i> handhavingsbeleid (voorzien werkjaar 2020)	Het initiatief " <i>Evaluatie van de outcome van milieuhandhavingsbeleid</i> " is op zich niet doorgevoerd, maar werd vervangen door een initiatief inzake bestuurlijke handhaving, wat in mei 2020 geleid heeft tot een unaniem advies .
In beeld brengen diverse materiaalstromen (voorzien werkjaar 2021)	Dit initiatief was vooruitziend, maar werd op een grondige wijze doorgevoerd door het Steunpunt Circulaire Economie – de resultaten hiervan werden in december 2021 gepresenteerd . De werkzaamheden en resultaten van het Steunpunt worden verder opgevolgd.
Energietechnologieën voor industriële transitie (voorzien werkjaar 2021)	Dit project wordt uitgevoerd door diverse netwerk- en kennis-initiatieven: VLEVA-sessies en briefings over ontwikkelingen inzake ETS, non-ETS, EE en HE. Daarenboven een midzomer-event "renoveren en innoveren voor het klimaat" . Dit project is nog niet beëindigd.
Zelfregulering en handhaving (voorzien werkjaar 2021)	Handhavingsbeleid leidde in 2022 tot twee strategische adviezen, weliswaar op vraag: over het kaderdecreet bestuurlijke handhaving en over het omgevingshandhavingsprogramma . In dat laatste was ook zelfregulering aan de orde.
Financiering van klimaat-neutrale gebouwen (voorzien werkjaar 2022)	Zie het eerder vermelde midzomer-event "renoveren en innoveren voor het klimaat" . Zie ook een recent advies over Verzamelbesluit Energie , dat uitvoerig inging op de introductie van de renovatieverplichting en de haalbaarheid hiervan. Dit project is nog niet beëindigd.
Kennisopbouw voor omgevingsbeleid (voorzien werkjaar 2022)	Deze topic werd uitvoerig opgenomen door het Vlaamse Planbureau voor Omgeving, met de studie "langetermijnvisie Onderzoek Departement Omgeving 2020-2030" , wat geleid heeft tot een programma en tot een advies in dit verband.

Circulaire economie en industriële transitie (voorzien werkjaar 2022)	Heeft zich in de afgelopen jaren beperkt tot het opvolgen van de activiteiten van het Steunpunt Circulaire Economie, evenals van de diverse OVAM-overlegplatforms bij de preventie- en uitvoeringsplannen.
Vlaamse Natuur- en landschapsparken (voorzien werkjaar 2022)	Hier was in 2022 een advies op vraag aan de orde, met name het advies over het decreet Vlaamse parken en landschapszorg . Het werd opgemaakt in samenwerking met de SARO, alwaar de discussie plaatsvond.
<i>De introductie van de kilometerheffing (voorzien werkjaar 2023)</i>	<i>Het pleidooi voor de kilometerheffing werd herhaald in advieswerk en presentaties. Inmiddels blijkt er in regeringsopdracht een studie-opdracht lopende ter voorbereiding van de introductie van een kilometerheffing.</i>
<i>Financiering waterketen en watersysteem (voorzien werkjaar 2023)</i>	<i>In 2023 zal er een uitgaventoetsing gebeuren voor de RIO-subsidies én loopt er een CIW projectwerkgroep rond het thema financiering. Deze initiatieven gebeuren buiten de Minaraad, maar worden opgevolgd en gevoed door expertise en adviezen van de Minaraad.</i>
<i>De green deal houtkachels (voorzien werkjaar 2023)</i>	<i>Er wordt in dit werkjaar een adviesvraag voorzien in verband met het luchtkwaliteitsbeleid, waarin deze topic zal worden opgenomen (zie hierna).</i>
<i>Natural Capital Accounting als beleidsinstrument (voorzien werkjaar 2023)</i>	<i>Dit initiatief wordt vervangen door kennisopbouw rond de Europese Nature Restoration Law, waarin deze kwestie van natuurkapitaal en ecosysteemdiensten vervat is.</i>

2. Werkwijze in 2023

2.1. Behouden basisspelregels

- [1] Het Dagelijks Bestuur neemt beslissingen over het al of niet opstarten van adviesprojecten op basis van een systematisch opgestelde meldingsfiche/startnota, waarbij het secretariaat duiding geeft bij de kernvragen van het dossier en procesvoorstellen formuleert. Na enige jaren praktijkervaring, zal deze werkwijze in 2023 worden verankerd in het huishoudelijk reglement.
- [2] Bij de "*te verwachten adviesvragen*" (zie hierna, hoofdstuk 3), bekijkt het Dagelijks Bestuur, als de verwachte adviesvraag daadwerkelijk gesteld wordt, *in concreto* in hoeverre er ingegaan wordt op de gestelde vraag.
- [3] Waar passend en/of op vraag wordt er, bij afhandeling van projecten, gekeken of er samenwerking of afstemming mogelijk en wenselijk is met andere adviesraden, i.e. met SARO, SERV en/of SALV, evenals, op federaal niveau, met FRDO. Ook hier ligt de beslissing bij het Dagelijks Bestuur.
- [4] De zes ingestelde thematische werkgroepen (Klimaat en Energie, Circulaire Economie en Materialen, Water en Ruimte, Lucht en Hinder, Biodiversiteit en Ecosystemen, Regelgeving en Governance) worden behouden. Zij fungeren als overlegplatform voor het voorbereiden van de bij hun thema aansluitende adviesvragen en projecten.
- [5] In de regel is de Minaraad niet van plan om in te gaan op adviesvragen die verband houden met concrete uitvoeringshandelingen, effectbeoordelingsdossiers, complexe projecten, erkenningsvragen, enz. – wat niet uitsluit dat bepaalde concrete dossiers toch ter hand worden genomen, vanwege hun strategische relevantie.
- [6] Wat de in het vooruitzicht gestelde "*eigen initiatieven*" aangaat, is de vuistregel dat er maximum twee *grote* eigen initiatieven tegelijkertijd lopende kunnen zijn – dit betekent dat er bij hoogstens twee initiatieven tegelijk actief beroep wordt gedaan op het engagement van de raadsorganisaties met het oog op een eindbeslissing.
- [7] In werkjaren of periodes met een grotere druk aan adviesvragen, worden "*eigen initiatieven*" toegespitst op verkenningen, kennisopbouw en netwerking ten behoeve van de raadsorganisaties en ter voorbereiding van verwachte adviesvragen.

2.2. Tabelmatige weergave werk- en beslissingsprocessen

Project-/producttype	<i>"Een strategische adviesraad heeft volgende opdrachten...."</i>	Aanvangsbeslissing	Projectafwikkeling	Projectafsluiting
Kennisprojecten: (*) Studies op eigen initiatief, (*) Events, (*) Briefings of syntheses.	<i>"... de maatschappelijke ontwikkelingen volgen en interpreteren; bijdragen tot het vormen van een beleidsvisie"</i> (Bestuursdecreet, art. III, 94, §1, 1° en 2° - vergelijkbare bepalingen in het DABM, oprichtingsdecreet van de Minaraad).	Het secretariaat kan beslissen tot opstart van een <i>"kennisproject"</i> (1) op voorwaarde dat dit is voorzien in het jaarprogramma, of (2) op vraag van het D.B.	Het secretariaat voert het project door. Werkgroepsleden spreken in i.f.v. accuraatheid, volledigheid, en neutraliteit.	Het project wordt afgesloten door een beslissing van het D.B. Het resultaat bindt slechts het secretariaat. Publicatie kan pas na toestemming door het D.B.
Adviezen op eigen initiatief	<i>"... uit eigen beweging [...] advies uitbrengen over de hoofdlijnen van het beleid [...] advies uitbrengen over voorstellen van decreet [...] over ontwerpen van besluit van de Vlaamse Regering [...] over conceptnota's, groen- en witboeken [...] over ontwerpen van samenwerkingsakkoord [...] over beleidsvoornemens, beleidsplannen en regelgeving die voorbereid wordt op het niveau van de Europese Unie en over internationale verdragen die voorbereid worden."</i> (Bestuursdecreet, art. III.94., §1, 3°, 5°, 6°, 8°, 9° en 10° - vergelijkbare bepalingen in het DABM).	Het D.B. beslist tot opstart van een <i>"advies op eigen initiatief"</i> : (1) op basis van een startfiche, (2) als er minder dan twee andere eigen initiatieven lopende zijn; (3) bouwend op een kennisproject en (4) als voldoende raadspartners strategisch gevat zijn.	Een voorontwerpadvies wordt besproken in werkcommissieverband. Wanneer het project voldoende gevorderd is, beslist het D.B. over agendering van het ontwerpadvies in de plenaire raad.	Een advies wordt afgehandeld door een <i>"collegiale"</i> vaststellingsbeslissing in raadsverband, waarna publicatie op de website volgt (Bestuursdecreet, art. III.103, §1; wat publicatie aangaat, zie Bestuursdecreet, art. III.94, §4).
Adviezen op verzoek	<i>"... op verzoek advies uitbrengen over de hoofdlijnen van het beleid; advies uitbrengen over voorontwerpen van decreet; op verzoek [...] advies uitbrengen over voorstellen van decreet [...] over ontwerpen van besluit van de Vlaamse Regering [...] over conceptnota's, groen- en witboeken [...] over ontwerpen van samenwerkingsakkoord [...] over beleidsvoornemens, beleidsplannen en regelgeving die voorbereid wordt op het niveau van de Europese Unie en over internationale verdragen die voorbereid worden."</i> (Bestuursdecreet, art. III.94., §1, 3°, 4°, 5°, 6°, 8°, 9° en 10° - vergelijkbare bepalingen in het DABM).	Het D.B. beslist tot de opstart van een project <i>"advies op verzoek"</i> (1) als een geijkt verzoek voorligt, (2) op basis van een startfiche en (3) als er voldoende raadspartners strategisch gevat zijn vanuit het perspectief van de opdracht van de Minaraad.		

2.3. Kwaliteitsbewaking

- [8] Einde 2022 is er binnen het secretariaat een omvattende handleiding tot stand gekomen over de voorbereiding, het overleg, de opmaak en de redactie in verband met adviezen en andere producten van de Raad ("*99 aanwijzingen*"). In 2023 wordt ingezet op de opvolging van deze nota. Bovendien worden er specifieke vormingsmomenten voorzien in het werken met cijfers en met beelden.

2.4. Organisatie van de vergaderprocessen

- [9] Behouden wordt dat werkvergaderingen in principe op donderdagen doorgaan. Dit neemt niet weg dat er op andere momenten werkvergaderingen kunnen worden belegd, als dat handiger is voor de directe participanten.
- [10] Werkvergaderingen gebeuren elektronisch, fysiek of hybride, naargelang het de participanten het beste uitkomt. Raadsleden worden van alle verrichtingen op de hoogte gehouden door een weekbericht op maandagochtend.
- [11] Een selectie van deze spelregels wordt vastgelegd door een bijstelling van het huishoudelijk reglement.

3. Te verwachten adviesvragen in 2023

3.1. Algemeen

[12] Op het Vlaamse niveau heeft de Vlaamse regering bij het Vlaams Parlement de nodige [BBT-documenten voor 2023](#) ingediend. Ogenschijnlijk betreft het een continuering van de uitvoering van het regeerakkoord (zie de gedetecteerde adviesvragen, hiervoor). Maar vanzelfsprekend gebeurt een en ander nu tegen een sterk veranderde achtergrond, wat maakt dat accenten verlegd en prioriteiten bijgesteld werden. Van de op grond van de BBT te verwachten adviesvragen wordt akte genomen.

3.2. Adviesvragen werkveld Klimaat en Energie

Adviesvraag actualisatie van het VEKP. Het proces over het Vlaams Energie- en Klimaatplan is opgestart en zal leiden tot een adviesvraag het eerste trimester (vermoedelijk februari/maart), met het oog op indiening bij de Europese Commissie voor de zomer.¹

Decreet Vlaamse Nutsregulator + Besluit van de Vlaamse Regering. Indicatieve timing Q2 (decreet) en Q3 (besluit). Men beoogt de oprichting van een Vlaamse Nutsregulator m.b.t. elektriciteit, aardgas, thermische energie en water.² Er staat geen verdere uitleg in de BBT 2023. Het regeerakkoord vermeldt wel: *“Er wordt in Vlaanderen één overkoepelende regulator uitgewerkt voor netgebonden infrastructuur (elektriciteit, gas, warmte, kabel, water, riolering,...) en media. In dit kader coördineren en rationaliseren we de (toezichthoudende, regulerende, adviserende, ...) taken waarmee de overkoepelende regulator belast wordt.”*³

Decreet transportnetwerken CO₂. Hangt nauw samen met industriële transitie. De Vlaamse Regering wenst *“de nadruk te leggen op technologische innovatie (CCU/CCS, waterstof,...), zonder onze economische groei, de concurrentiepositie van onze ondernemingen en onze maatschappelijke welvaart te fnuiken”*. Om dit mede te faciliteren, wordt o.m. in 2023 het decretaal kader m.b.t. de aanleg en het beheer van CO₂-vervoersnetwerken afgerond.⁴ Het geplande event met de Nederlandse ambassade over grensoverschrijdende infrastructuur in maart 2023 zal materiaal aanleveren voor dit advies.

Verzameldecreet V. Dit decreet zal onder meer betrekking hebben op de resultaten van het kerntakendebat FLUVIUS en het handavingskader voor de PV-verplichting. Het wordt verwacht in het tweede trimester.

Verzamelbesluit IX. Betreft de invoering van minimale kwaliteitsnormen invoeren kleine NR, aanscherpingspad labelplicht kleine NR, aanpassing EPC-labelpremie bij zittende eigenaars, inkomensafhankelijke (doelgroep 4) bij MVP.

Luchtvaart / ETS: aanpassingen in de regelgeving. De minister beoogt de verderzetting van een correcte implementatie van het EU ETS en CORSIA, i.e. aanpassingen aan de Vlaamse

¹ VLAAMSE REGERING (2022-b), p. 21.

² VLAAMSE REGERING (2022-b), p. 75.

³ Vlaams regeerakkoord 2019-2024, p. 212 en p. 231.

⁴ VLAAMSE REGERING (2022-b), p. 49.

regelgeving om die in overeenstemming te brengen met nieuwe EU regelgeving (Fit for 55 pakket).⁵ Gezien het technisch karakter van het dossier en het ruime vooroverleg, kan niet-advisering overwogen worden.

Regeling 'go-to'-gebieden voor duurzame elektriciteitsproductie. Hierover zijn in Europees verband onderhandelingen lopende in uitvoering van RepowerEU. Indien dit op Europees niveau bekrachtigd wordt, zal de minister in 2023 een planmatige aanpak introduceren voor go to-gebieden voor windturbines.⁶

3.3. Adviesvragen werkveld Materialen en Circulaire Economie

Adviesvraag oppervlaktedelfstoffen. In 2022 zou het Oppervlaktedelfstoffenplan een procedure tot definitieve vaststelling doorlopen hebben.⁷ Dit plan zal nu in 2023 voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering.⁸

Bijstelling Actieplan Asbestafbouw. In 2023 neemt men voor aanpassingen door te voeren aan dit actieplan, voor op de realisatie van de Vlaamse beleidsdoelstellingen rond woonkwaliteit, renovatie en energieprestatie van gebouwen.⁹

Bijstelling Actieplan Marien Zwerfvuil. In 2023 zal er een evaluatie plaatsgrijpen van dit plan, gevolgd door een actualisatie ervan.¹⁰

3.4. Adviesvragen werkveld Water- en Ruimtelijk beleid

Adviesvraag MAP 7. Het betreft wijzigingen van regelgeving naar aanleiding van MAP 7, met name wijziging Mestdecreet, de VLAREME en andere relevante wetgeving¹¹. De advisering zal sterk bepaald worden door de uitkomst van het overleg tussen landbouw- en milieuorganisaties dat lopende is.

Adviesvraag juridisch kader erosieproblematiek. Om de vervuiling met stikstof en fosfor van zowel het oppervlaktewater als het grondwater te reduceren, is een nieuw juridisch kader in voorbereiding dat de erosieproblematiek structureel moet aanpakken¹².

Adviesvraag Vlaamse Nutsregulator (zie eerder bij 3.1). Bij de oprichting van de Vlaamse Nutsregulator¹³ wordt beoogd om ook de regulering van water daaraan toe te wijzen. Houdt ook verband met de ambitie om ook voor afvalwater naar een vorm van tariefregulering te gaan¹⁴.

⁵ VLAAMSE REGERING (2022-b), p. 48.

⁶ VLAAMSE REGERING (2022-b), p. 17.

⁷ VLAAMSE REGERING (2021-c), p. 104.

⁸ VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 104.

⁹ VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 82.

¹⁰ VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 85.

¹¹ VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 198

¹² VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 124

¹³ VLAAMSE REGERING (2022-b), p. 75

¹⁴ VLAAMSE REGERING (2020), p. 41

Adviesvraag over de VLAREM “Grondwatertrein”. In uitvoering van de Blue deal en het Vlaams klimaatadaptatieplan zijn een reeks wijzigingsvoorstellen aan VLAREM II gebundeld in de zogenaamde “grondwater – Vlaremtrain”. De timing is afhankelijk van de uitkomst van de MER procedure, dit zo in de loop van januari duidelijk moeten zijn.

Adviesvraag bijstelling beheerders onbevaarbare waterlopen / actualisering wetgeving polders en wateringen (tijdspad onbekend). In het regeerakkoord werd een optimalisering van het waterbeheer onbevaarbare waterlopen aangekondigd. Er lopen hierover gesprekken binnen de Vlaamse Regering, maar de timing is nog onduidelijk.

Adviesvraag BVR scheepvaartdecreet¹⁵. Inzake watercaptatie werden een aantal elementen in het Scheepvaartdecreet opgenomen, maar zullen de tarieven en vergunningsvoorwaarden worden geregeld in een op te maken BVR . Er is daartoe een studie lopende.

Adviesvragen BRV¹⁶. Het ontwerp BRV wordt aangekondigd voor 2023. Samenwerking met SARO (trekker) wordt beoogd. De relevantie voor de Minaraad zit vooral in de aangekondigde verbanden met het Vlaams klimaatadaptatieplan, de stroomgebiedbeheerplannen, de PAS, het Luchtbeleidsplan en het Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP). Is gekoppeld aan de transitieprioriteit ‘Omgeving voor de toekomst’.

Adviesvraag in functie van de doelstelling “Geen nieuwe bebouwing zonder afvalwaterzuivering”¹⁷ (onzeker). Deze doelstelling is opgenomen in de conceptnota “de grote stroomversnelling”. Het is nog onduidelijk of dit zal leiden tot aanpassingen in de regelgeving.

Adviesvraag herziening kader afvalwaterzuivering (onzeker). Er zijn vereenvoudigde procedures, een heldere taakverdeling en meer responsabilisering aangekondigd in het waterzuiveringsbeleid¹⁸. Op vlak van de gemeentelijke sanering (rioolbeheerders) zijn daarvoor nog geen wetgevende initiatieven gebeurd. Het is onzeker of deze nog komen.

3.5. Adviesvragen werkveld Hinder- en Luchtbeleid

Adviesvraag actualisatie Luchtbeleidsplan 2030.¹⁹ Om de vier jaar (en dus in 2023) komt er een verplichte update van de plannen. De VMM werkte tegen eind 2022 een eerste ontwerp uit. Begin 2023 zullen hierover de politieke besprekingen volgen. Begin april volgt vermoedelijk de adviesvraag.

Adviesvragen over de aanpassing decreten en besluiten m.b.t. PFAS.²⁰ Op 16 december 2022 bezorgde de opdrachthouder een onderzoeksverslag aan de Vlaamse Regering met de resultaten van afgeronde onderzoeken en daaruit afgeleide beleidsaanbevelingen. In de loop van 2023 zullen diverse voorstellen voorliggen in verband met de actualisatie van het normkader (lucht, bodem, water). Ook een PFAS-actieplan wordt begin 2023 uitgewerkt en

¹⁵ VLAAMSE REGERING (2022-d), p. 32

¹⁶ VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 18

¹⁷ VLAAMSE REGERING (2022-c), p. 6

¹⁸ VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 124 en 127 en VLAAMSE REGERING (2022-c), p. 3 en volgende

¹⁹ VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 11

²⁰ VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 62

vermoedelijk samen met een globale visie rond zeer zorgwekkende stoffen voor advies voorgelegd.

Adviesvragen over de aanpassing decreten en besluiten m.b.t. de definitieve PAS.²¹ Eind 2022 – begin 2023 zou een definitief PAS-kader vastgesteld moeten worden. Het definitieve PAS-kader zal het ruimere kader schetsen waarbinnen vergunningverlening mogelijk is. Daartoe zal het onder meer ook een reeks van concrete stikstofreducerende bronmaatregelen vastleggen evenals stikstofsaneringsmaatregelen. De in de definitieve PAS opgenomen beoordelingskaders voor vergunningverlening worden onderworpen aan een milieueffectrapport (MER) en een passende beoordeling conform de Habitatrichtlijn en het Natuurdecreet.

Adviesvraag over de regelgeving inzake huishoudelijke houtverwarming.²² Er zullen voorstellen voorliggen in verband met de installatie, het onderhoud en de periodieke keuring van huishoudelijke houtverwarmingsinstallaties, inclusief codes van goede praktijk rond het gebruik van kachels en het plaatsen en de locatie van schouwmonden.

Adviesvraag over de Strategie zeer zorgwekkende stoffen²³. In opvolging van de aanbevelingen van de onderzoekscommissie PFAS-PFOS wordt een Vlaamse strategie voor zeer zorgwekkende stoffen uitgewerkt. Deze moet een leidraad bieden voor huidig en toekomstig beleid, monitoring en onderzoek.

3.6. Adviesvragen werkveld Biodiversiteit en Ecosystemen

Adviesvraag over het voorontwerp Vlaams Natura 2000 programma 2021-2026. Dit programma zou in openbaar onderzoek worden gebracht met het oog op vaststelling ervan.²⁴ De opmaak en goedkeuring van het programma was voorzien voor 2022, maar heeft vertraging opgelopen vanwege PAS-proces. Dit wordt mogelijk in 2023 een adviesvraag.

Adviesvraag over de *Pledge*. Dit kadert in de uitvoering van de EU Biodiversiteitsstrategie 2030.²⁵ Een adviesvraag werd informeel aangekondigd voor eind 2022, maar een en ander heeft vertraging opgelopen.

Adviesvragen uitvoeringsbesluiten bij Bosdecreet e.a. regelgeving i.f.v. bosuitbreiding. In de BBT is aangekondigd dat *“in 2023 de nodige uitvoeringsbesluiten op het zogenaamde bosuitbreidingsdecreet van toepassing worden.”*²⁶

Adviesvraag in verband met het LULUCF-beleid. Er is een LULUCF-actieplan in het vooruitzicht. In dit kader wordt ook de boscompensatieregeling herbekeken. Indien op basis hiervan wijzigingen aan de wetgeving nodig zijn, worden dit mogelijk adviesvragen.²⁷

3.7. Adviesvragen werkveld Regelgeving en Governance

²¹ VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 118

²² VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 119

²³ VLAAMSE REGERING (2022-a), p.62

²⁴ VLAAMSE REGERING (2021), p. 146.

²⁵ VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 146.

²⁶ VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 146.

²⁷ VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 20, p. 101 en p. 148.

Adviesvraag inzake de optimalisatie de omgevingsvergunningenprocedure. Op basis van een conceptnota zal het Omgevingsvergunningendecreet worden gewijzigd, met het oog op het vereenvoudigen van de procedure, en het bekomen van een oplossingsgerichte modulaire vergunningsprocedure.²⁸

Adviesvraag inzake de ontwikkeling van het omgevingsbesluit. Op basis van een conceptnota wordt de procedure decretaal geïntroduceerd. Het betreft een procedure waarbij een bestemmingswijziging en de vergunningsaanvraag tegelijk beoordeeld en beslist kunnen worden.²⁹

Adviesvraag over wijzigingen inzake de milieueffectrapportage. Het zou gaan om ingrepen tot modernisering m.e.r. op decreet-niveau (Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid, Omgevingsvergunningendecreet) en op besluitniveau.³⁰

Adviesvraag inzake het implementatiedecreet bestuurlijke handhaving. Er wordt onderzocht op welke punten het DABM, de VCRO en het Onroerendergoeddecreet kunnen worden aangepast met optionele, aanvullende en afwijkende bepalingen op het kaderdecreet Vlaamse Handhaving om de sectorale evenwichten in het beleid te verankeren en op termijn een vlotte inwerkingtreding te garanderen.³¹

Adviesvraag over het subsidiekader voor erkenning en subsidiëring van omgevingsverenigingen. Er wordt ingezet op een meer impactgerichte werking en realisatie van de Vlaamse omgevingsdoelstellingen.³²

²⁸ VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 17, p. 20, p. 60, p. 198.

²⁹ VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 17, p. 60, p. 198-199.

³⁰ VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 17, p. 61, p. 198.

³¹ VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 63, p. 198.

³² VLAAMSE REGERING (2022-a), p. 15, p. 60, p. 199.

4. Beslissingen inzake eigen initiatieven voor 2023

4.1. Algemeen

[13] Het [rollend meerjarenprogramma](#) van de Minaraad is vastgesteld geworden op 24 december 2019. Sindsdien zijn volgende ontwikkelingen opgetreden, die ertoe leiden dat de vooruitzichten waarop dat meerjarenplan gebaseerd was niet meer 100% adequaat zijn. Qua werkwijze blijkt het inmiddels ook handiger om het accent te verleggen naar kennisdocumenten en kennismomenten.

- Naar aanleiding van de behandeling van adviesvragen (of deel-kwesties in dat verband) en/of naar aanleiding van door een werkgroep gestelde kwesties, kan het nuttig zijn dat het secretariaat **kennisdocumenten** opmaakt die als achtergrond meegenomen worden bij de opmaak van het ontwerpadvies.
- Er wordt gestreefd naar een voldoende aantal **kennismomenten** i.v.m. thema's die relevant bevonden worden voor de actualiteit van het omgevingsbeleid, op werkgroepsniveau of voor een ruimer publiek van experts.

In de mate dat de voorgenomen eigen briefings of events succesvol afgesloten worden – i.e. ze leiden gedeelde inzichten die beleidsmatig relevant zijn – kunnen ze de basis vormen voor beknopte **adviezen op eigen initiatief** met aanbevelingen.

[14] Er wordt, net zoals de voorgaande jaren, door het secretariaat ingezet op het ontsluiten van kennis betreffende **ontwikkelingen in de Europese Unie** die in het bijzonder relevant kunnen zijn voor het in de toekomst te voeren Vlaamse omgevings- en duurzaamheidsbeleid.

De zesmaandelijke, reguliere events over de Europese actualiteit inzake milieu-, klimaat- en energiebeleid, worden verdergezet in samenwerking met **VLEVA**. De samenwerking met de **EEAC** wordt verder gezet, door betrokkenheid in of voorzitterschap van werkgroepen, en door deelname aan het bestuur van dat netwerk.

[15] Er wordt in 2023 werk gemaakt van de voorbereiding van **een nieuwe editie van het meerjarenprogramma** voor de Minaraad, op basis van een omvattende inschatting van de ontwikkelingen in aankomende vijf jaar (2024-2029).

4.2. Initiatieven 2023 Werkveld Klimaat en Energie

[16] **Woonbeleid en renovatie voor energie-efficiëntie.** Voortbouwend op [Advies 2022|005](#) wordt verkend – in de vorm van verkennende briefings en events – welke vooruitgang er kan geboekt worden opdat het bereiken van een hoog renovatieniveau (veel renovaties voor beduidende hogere energie-efficiëntie) kenbaar, haalbaar en betaalbaar zou zijn.

[17] **Infrastructuur voor industriële transitie.** In samenwerking met de Nederlandse ambassade plannen we een event over de grensoverschrijdende infrastructuur die nodig is om de industrie-transitie mogelijk te maken. Aansluitend bij [het colloquium van 21 juni 2022](#) verkennen we meerdere aspecten van infrastructuurbeleid voor de transitie.,

4.3. Initiatieven 2023 Werkveld Materialen en Circulair

- [18] **Materialen voor woon- en infrastructuurinvesteringen.** De verkenning en opvolging van het materialenaspect van de transitie richting infrastructuur voor de energietransitie en duurzamer wonen wordt verder gezet, onder meer voortbouwend op [Advies 2021|006](#) [Advies 2021|025](#).
- [19] **Gevaarlijke stoffen en circulaire economie.** Aansluitend bij de [Briefing Nota inzake PFAS](#), [Advies 2022|016](#) en [Advies 2022|024](#) verkennen we, in de vorm van één of meerdere briefings, van de relatie tussen beleid inzake gevaarlijke stoffen, beleid gericht op circulaire economie, bodembeleid, normstelling en vergunningverlening.

4.4. Initiatieven 2023 Werkveld Water- en Ruimtelijk beleid

- [20] **Governance in het waterbeleid.** In aanloop naar de opmaak van de SGBP4 (2027), en voortbouwend op [Advies 2019|019](#) en [Advies 2021|007](#), maar ook op de conceptnota "grote stroomversnelling", het rapport "Weerbaar Waterland" en de openingsrede 2022 van Gouverneur Cathy Berckx, wordt verkend hoe de effectiviteit en efficiëntie van het planproces kan verbeteren en hoe beter kan omgegaan worden met de achterliggende spanningsvelden.
- [21] **Blauwgroene infrastructuur.** Aansluitend bij [Advies 2021|007](#) en bij [Advies 2022|019](#) plannen we in Q2 een workshop in samenwerking met het onderzoeksproject Turquoise rond beleid en wetgeving voor implementatie blauwgroene maatregelen.
- [22] **Ontwikkelingen op het Europese niveau.** De [herziening van de richtlijn stedelijk afvalwater](#), evenals de herziening van delen van de [kaderrichtlijn water en dochterrichtlijnen](#) (focus op chemische vervuiling) worden opgevolgd in de vorm van events of verkenningen.

4.5. Initiatieven 2023 Werkveld Hinder- en Luchtbeleid

- [23] **Uitdagingen van het luchtbeleidsplan.** Aansluitend bij [Advies 2018|021](#) en bij [Advies 2021|030](#) wordt bekeken of er, in aanloop naar de behandeling van de adviesvraag of in het kader van het openbaar onderzoek, een event kan worden georganiseerd over de actualisatie van Luchtbeleidsplan 2030 en nieuwe Europese ontwikkelingen op vlak van luchtbeleid.

4.6. Initiatieven 2023 Werkveld Biodiversiteit en Ecosystemen

- [24] **Biodiversity C.O.P. en Nature Restoration Law.** De [COP15 Biodiversiteit](#) werd afgerond en op Europees niveau lanceerde de Commissie op 22 juni 2022 een voorstel van Verordening inzake [Natuurherstel](#). In 2025 moet terug worden gerapporteerd door de Lidstaten over de staat van instandhouding van soorten en habitats van de Habitatrichtlijn en soorten van de Vogelrichtlijn. Om deze ontwikkelingen beter te doorgronden, zetten we in op de EEAC Werkgroep Ecosystemen/ecosysteemdiensten.

- [25] **Koolstofopslag in de bodem.** In het kader van *fit-for-55* worden er in 2023 beslissingen genomen over het [Voorstel voor een Verordening voor een kader voor certificering van koolstofverwijderingen](#) en over de [herziening van de LULUCF-Verordening](#). Hierover wordt met briefings verslag uitgebracht, aansluitend bij [Advies 2021|010](#).
- [26] **Soortenbeleid – soortenbescherming en soortenbeheer.** Voortbouwend op advieswerk inzake beheerregelingen, worden verkenningen uitgevoerd richting de topics wildschade, invasieve uitheemse soorten (zie ook het vereiste [Report on invasive alien species](#) in 2025), insecten als te beschermen groep, en wildedierenziekten.
- [27] **Vogelrijke gebieden.** Naar aanleiding van adviesvragen over concrete dossiers inzake jacht in vogelrijke gebieden wordt in de schoot van de PWC Jachtbeleid een verkenning opgestart over de effectiviteit en efficiëntie van dit instrument.

4.7. Initiatieven 2023 Werkveld Regelgeving en Governance

- [28] **Van normstelling tot vergunningverlening.** Terug aanknopend bij [Advies 2013|031](#), maar ook bij de recente evaluatiestudie en conceptnota in de schoot van de Vlaamse Regering, worden diverse verkenningen uitgevoerd bij het huidige systeem van kwaliteitsnormstelling, sectorale normstelling en vergunningverlening.
- [29] **Implementatie van het systeem bestuurlijke handhaving.** Aansluitend bij [Advies 2022|014](#) en bij [Advies 2022|025](#) wordt verkend hoe de implementatie van het algemene systeem voor bestuurlijke handhaving zo optimaal mogelijk geïmplementeerd kan worden in de context van het omgevingsbeleid.
- [30] **Randvoorwaarden voor geslaagde overlegprocessen.** Bij het voorbereiden van oplossingen voor complexe beleidsproblemen is het aangewezen alle stakeholders op een evenwaardige wijze te betrekken. Te verkennen valt wat de trends zijn in dit verband, hoe deze geapprecieerd moeten worden en wat verbetervoorstellen zouden kunnen zijn.

Bibliografie

- Berckx, Cathy (2022). [Openingsrede 2022](#)
- Ovink *et al* (2022) – [Advies van het expertenpanel hoogwaterbeveiliging aan de Vlaamse Regering](#)
- VLAAMSE OVERHEID (2022), De Cirkel Rond? [Eindrapport van de opdrachthouder voor de aanpak van de PFAS-problematiek aangesteld door de Vlaamse Regering](#). D/2022/3241/329 – 16 december 2022.
- VLAAMSE REGERING (2020), Waterbeleidsnota 2020 – 2025, deel visie
- VLAAMSE REGERING (2021), Beleids- en begrotingstoelichting Omgeving en Natuur – Begroting 2022, Vlaams Parlement, stuk 13-N (2021-2022) – 28 oktober 2021 ???
- VLAAMSE REGERING (2022-a), Beleids- en begrotingstoelichting Omgeving en Natuur – Begroting 2023, Vlaams Parlement, stuk 13-S (2022-2023) – 28 oktober 2022.
- VLAAMSE REGERING (2022-b), Beleids- en begrotingstoelichting Klimaat en energie – Begroting 2023, Vlaams Parlement, stuk 13-T (2022-2023) – 28 oktober 2022.
- VLAAMSE REGERING (2022-c), Conceptnota ter begeleiding van de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027, “De grote stroomversnelling”, stuk VR 2022 0107 DOC.0739/4BIS – 7 januari 2022
- VLAAMSE REGERING (2022-cd), Beleids- en begrotingstoelichting Mobiliteit en Openbare Werken – Begroting 2023, Vlaams Parlement, stuk 13-V (2022-2023) – 28 oktober 2022.